

Ki volt Anianus(?) Cato? (II.)

Az előző számban megjelent rejtvényre lapzártáig nem érkezett megfejtés, így a beküldési határidőt meghosszabbítjuk, és közreadjuk Pázmány Péter Arisztotelész természetfilozófiai műveiről írott kommentárjainak az Egyetemi Könyvtárban F 6 jelzet alatt őrzött autográf kötetéből az f. 455v lapot. Elképzelhető ugyanis, hogy a Pázmány Összes Műveiben található szöveg a rejtvényben szereplő szerző nevében sajtóhibát tartalmaz.

Emlékeztetőül rejtvényünk szövege: Pázmány Péter *Meteorológia*-kommentárja végén (*Petri Cardinalis Pázmány Opera Omnia. Series Latina, III. Egyetemi Nyomda, Bp., 1897. 545. old.*) a Duna forrásvidékéről írva „megelégszik ókori szerzők nézeteinek idézésével. Az első Anianus Cato, aki a dánok vidékéről eredezteti a Duna folyót és egyben nevét is.”

Kérdés:

Ki volt Anianus Cato, és munkássága az antik irodalom melyik korszakához tartozik?

A részletesen okadatolt megfejtéseket 2006. november 1-ig várjuk a [BUKSZ <BUKSZ@c3.hu>](mailto:BUKSZ@c3.hu) e-levelcímére.

Maróth Miklós: A szelekről.
In: Krähling Edit (szerk.):
A klasszikus görög-római ókor a magyar művelődésben és tudományban.
Szenzár, Bp., 2003. 46. old.

A helyes megfejtés beküldői között egyéves BUKSZ-előfizetést sorsolunk ki.

Danubius. Dominant Cato in originibus Danubium unquam creditur Danubius de Germanicis
quasi tunc dandi nati, aut tunc illi ad Danubium: Offert lib 13 originis et usum quodam
in Thivium copia, quibus magis argit, originis in Germaniam Jugit, et exagris in se flumina
superioris et superioris in partem inflantur. Mala lib 2 et Danubium originis apertis in
Germania fatis differunt, de se tunc dicitur: deinde ab his appellatis in libris 13
construitur aliquot annis ingreditur, et tunc qui in septem mare deo dicitur talis Mito
maior. Hic quod ille offit, ad tribus turris, et lignis navigabilibus effluit; et solus
et 18 Ilio ad Germaniam montibus dicit, offertur, mare qui in Tancant Gallia pectus. Ipsi
quidam autem in se mittit, sunt forte navigabiles, superior offit quodam inflantur, quodam
ada magis sunt viti, ut q longitudine qd quodam ad ingreditur aquam, dicitur qd fontem
incomple dicitur fapere: Font danubij deo ignis vnde Ptolemy lib 4 Germaniam

in fontem qui colat originis

Hic quod et offit:

est dicitur in via miliana Germania magis fuit. vnde Cato q plus q mens. Adria
ut dicitur, quodam et dicitur Danubia. Adria ut dicitur dicitur. Manuum
lib 6 vnde mare ad dicitur ut dicitur dicitur. Ptolemy lib 4 375. vnde dicitur
dicitur. Ad praia alludit tempora sic scribitur

Danubius quodam caput occultatur in oris

Ilio de fontem largi ignis Danubij offit:

Xiphonius de Pona Taciti in Compens. Dionis sic ait. Tacitus Jug^o quodam Capidam pectus
Ilio dicitur qd Pila eius sunt nigra i lapida velle qd quadrata, qua alicubi sunt
et pectus, latitudinem LX. Distant inter se CLXX pedes, formis dicitur: qd quodam dicitur
dicitur ad dicitur se in magna d dicitur flumina. Pectus infidit d dicitur dicitur opus flumina
dicitur cum dicitur dicitur flumina ut dicitur. qd se opus dicitur ait dicitur dicitur qd dicitur
ingressis vnde dicitur offit: Jugit aut lib 13 lib 3 de Danubij Pona c 13) dicitur aut 36
lib 6 compit in compit dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

Rhenus Germania flumen clarior q dicitur die lib 13 q dicitur, et Jugit Jugit lib 3
c 18 q 30 dicitur in dicitur dicitur in 1829.

Szakmai visszatekintés a kartográfiában

Klinghammer István 2005. február 15-én elhangzott akadémiai székfoglaló előadásában egy helyütt felhívja a figyelmet arra, hogy az ismeretek történeti fejlődésének figyelmen kívül hagyása, azaz a szakmai visszatekintés hiánya, megengedhetetlenül szegényíti a szaktudós ismeretvilágát. Hiszen sokszor időben távolibb megfigyelések és elméletek azok, amelyek forradalmian új tudományfejlődés csíráját alkothatják. Ezeket a megfigyeléseket és elméleteket saját koruk mellőzte, kuriózumként kezelte, mivel nem illettek bele az ismeretek adott rendszerébe. Más tények iránt pedig nem volt igény egy adott időpontban, ezért maradhattak visszhang nélkül.

Ezekhez a megfontolásokhoz illusztrációképpen egyebek között az alábbiakat fűzi egy lábjegyzetben:

Hiába bizonyította Eratoszthenész több mint kétezer évvel ezelőtt a Föld gömbölyűségét, a Földet mindenki, aki rajta járt, lokálisan síknak, laposnak találta. Mondhatni, hogy a természettudomány tapasztalaton és gondolati munkán alapuló gömbölyű világképe a laikusok közvetlen tapasztalatán nyugvó „hiszem amit látok” lapos világképével állt szemben. Így ezt a felfedezést legfeljebb elegáns szellemi mutatványként értékelte néhány szakmabeli, de mérhető társadalmi szintű világképváltozást nem

váltott ki. Vasco de Gama és Kolumbusz földkörüli útjai már nemcsak direkt úton igazolták a Föld gömbölyűségét, de igencsak érzékelhető módon zavarták meg a társadalom világképét is. [...]

Klinghammer István:

A térképészet tudománya.

2. old. és az ott található

2. jegyzet, lásd

<http://www.mta.hu/fileadmin/szekfoglalok/000877.pdf>

(2006. szeptember 22-i állapot)

A jegyzetből idézett szakaszban található hibák magyarázattal indokolt felsorolását 2006. november 1-ig várjuk a BUKSZ <buksz@c3.hu> e-levelcímére.

A legtöbb hibát felsoroló megfejtők között egyéves BUKSZ-előfizetést sorsolunk ki.